Residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni esitamise lihtsustatud juhend

Enne tuludeklaratsiooni esitama asutamist mõelge läbi, kas soovite eluasemelaenu intressi oma maksustatavast tulust maha arvata ja/või investeerimiskonto kaudu tehtud investeeringutelt tulumaksukohustust edasi lükata? Kui jah, siis saatke enne tuludeklaratsiooni esitama asumist pangast eluasemelaenu intressi summa ja/või investeerimiskonto aruanne investeerimiskontole tehtud sissemaksete ja investeerimiskontolt tehtud väljamaksetega.

Kui soovite mahaarvamisi jagada abikaasaga, siis on oluline, et esimesena esitab tuludeklaratsiooni abikaasa, kes annab mahaarvamiste jäägi üle.

Järgnevalt selgitame täpsemalt maksustatavate tulu liikide deklareerimist:

Palgatulu, pension

Tuludeklaratsiooni **tabeli 5.1 I osas** on eeltäidetud **palgatulu, haigushüvitis, riiklik pension, intress ja muud maksustatavad tulud**, millelt on tulumaks kinni peetud. Palun veenduge, et andmed on õiged. Kui eeltäidetud andmetes on viga, siis teavitage sellest oma tööandjat või muu maksustatava tulu väljamakse tegijat.

Kui olete saanud **ümbrikupalka või tasu osutatud teenuste eest**, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud, siis märkige ise tasu maksja andmed ja saadud summa tuludeklaratsiooni **tabeli 5.1 II ossa**. Tasu osutatud teenuste eest on ka **platvormide kaudu teenitud tulu** või muu tulu, millelt väljamakse tegija ei ole tulumaksu kinni pidanud. Neilt tuludelt (pangakontole laekunud raha või saadud sularaha) tuleb teil endal tasuda tulumaks 20%.

Kui olete platvormi kaudu teeninud tulu oma **ettevõtluskontole** (LHV Panga teenus), siis on andmed **eeltäidetud tabelis 7.2** ning neid andmeid ise lisama ei pea.

Tuludeklaratsiooni **tabelis 5.2** on eeltäidetud kohustusliku ja täiendava kogumispensioni väljamaksed, mis on makstud pensionieas inimesele.

Kui olete saanud II ja/või III sambast väljamakseid, siis saadud summad on eeltäidetud, kuid need **ei lähe aastatuluna arvesse ega mõjuta maksuvaba tulu summa suurust.** Erandina lähevad aastatuluna arvesse ja mõjutavad maksuvaba tulu summa suurust enne pensioniiga III sambast tehtud väljamaksed, mis on maksustatud tulumaksuga määras 20%.

Välisriigis saadud palgatulu deklareerige tuludeklaratsiooni **tabelis 8.1 või 8.8**. Välisriigis saadud tulu märkige valuutas, milles tulu teenisite. Tulumaksukohustus arvutatakse

deklaratsioonil automaatselt. Kui valikus sobivat valuutat ei ole, siis arvutage saadud tulu ise ümber eurodesse ja deklareerige tulu eurodes.

Rendi- ja üüritulu

Tuludeklaratsiooni **tabeli 5.4 I osas** on eeltäidetud rendi- ja üüritulu, millelt on tulumaks kinni peetud. Kui olete rentinud kinnisvara või nt põllumaad äriühingule, siis on äriühing väljamakse tegemisel juba tulumaksu kinni pidanud ja andmed on teie tuludeklaratsioonis eeltäidetud.

Kui olete saanud rendi- või üüritulu, millelt ei ole tulumaks kinni peetud, siis märkige saadud summa ja kinnisvara puhul ka aadress ise tuludeklaratsiooni **tabeli 5.4 II ossa**. Sellelt tulult tuleb teil tasuda tulumaks 20%.

Eluruumi üürimisega seotud kulude katteks saate eluruumi üüritulust 20 protsenti maha arvata. Selleks eraldi kuludokumente esitama ei pea, maha arvamine toimub tuludeklaratsiooni maksuarvestuses automaatselt.

Üüritulu on ka platvormide kaudu majutusteenuse osutamisest teenitud tulu, millelt väljamakse tegija ei ole tulumaksu kinni pidanud. Majutusteenuse osutamisest saadud tulu deklareerige **tabelis 5.6**, sest sellele ei ole lubatud 20 protsendi maha arvamine.

Kui olete platvormi kaudu teeninud tulu oma **ettevõtluskontole** (LHV Panga teenus), siis on andmed **eeltäidetud tabelis 7.2**.

Väärtpaberite müük

Tuludeklaratsiooni **tabelis 6.1 või 8.2** on eeltäidetud Nasdaq Balti börsil müüdud väärtpaberite andmed ja müügihind. Kui olete ostnud need väärtpaberid oma investeerimiskonto kaudu, siis kustutage eeltäidetud andmed. Jätke ainult väärtpaberi tehingud, mis kuuluvad maksustamisele nn tavasüsteemis. Märkige kindlasti ka väärtpaberite **soetamismaksumus**, sest sellest sõltub kasu ja tulumaksukohustuse suurus.

Samuti lisage kõik väärtpaberi tehingud, mis olete aasta jooksul Eestis või välisriigis teinud. Oluline on näidata nii kasumiga kui ka kahjumiga tehtud tehingud, sest kasu arvutamisel on võimalik kahju arvesse võtta. Maksuarvestuses liidetakse kõik väärtpaberi tehingud, sh osaluste vähendamisel tehtud tehingud ja likvideerimisjaotised (tabelid 6.1 + 8.2 + 6.4 + 8.4), võetakse arvesse ka eelmiste aastate deklareeritud kahjum ning tulumaksukohustus tekib üksnes kasult.

Vaadake üle ka **tabelis 6.4 eeltäidetud andmed** ja märkige kindlasti ka osaluse soetamismaksumus.

Investeerimiskonto

Erinevalt väärtpaberitehingutest, tuleb tuludeklaratsiooni tabeli 6.5 II osas deklareerida investeerimiskontole tehtud sissemaksed ja investeerimiskontolt tehtud väljamaksed. Investeerimiskonto tehingutena **ei deklareerita** väärtpaberite ostu ja müüki.

Eelnevatel aastatel deklareeritud investeerimiskonto andmed on tuludeklaratsiooni tabeli 6.5 I osas eeltäidetud. Kui olete alles avanud investeerimiskonto, siis märkige konto ja krediidiasutuse andmed **tabeli 6.5 I ossa**.

Tuludeklaratsiooni **tabeli 6.5 II osas deklareerige investeerimiskontole tehtud sissemaksed ja investeerimiskontolt tehtud väljamaksed.** Kõige lihtsam on andmed deklareerida pangas saadetud aruande põhjal. Pankade e-teenindusest leiate vajaliku info, kuidas aruanded tuludeklaratsiooni eeltäitmiseks saata.

Veenduge, et tuludeklaratsioonis on kõik tehingud nende toimumise järjekorras deklareeritud, sest sellest sõltub teie järgmisele aastale edasikantav maksuvaba summa või maksustatav summa ja sellelt tulumaksukohustus. Edasikantav maksuvaba summa on järgmise aasta deklaratsioonil eeltäidetud.

Investeerimiskontole **laekunud dividend ja intress**, mis on tulumaksuga maksustatud ja deklareeritud tuludeklaratsiooni tabelis 5.1, 7.1, 8.1 või 8.8, märkige investeerimiskonto sissemaksena, sest nii suureneb teie edasikantav maksuvaba summa.

Pensioni investeerimiskonto

Erinevalt investeerimiskontost **ei deklareerita** tuludeklaratsioonis pensioni investeerimiskontot. Teil tuleb ainult pensioni investeerimiskontole laekunud dividend ja intress **tabelis 5.1 ja 7.1 ära „linnutada“,** sest nii **ei lähe see aastatuluna arvesse ega mõjuta maksuvaba tulu summa suurust.**

Kui pensioni investeerimiskonto kaudu ostetud finantsvaralt on saadud intress, millelt on tulumaks kinni peetud ja intress on tuludeklaratsiooni tabelis 5.1 eeltäidetud, siis „linnutage“ rida ära ja kinnipeetud tulumaks tagastatakse.

Krüptovara müük või vahetus

Krüptovaraga tehtud tehingud deklareerige tuludeklaratsiooni **tabelis 6.3 või 8.3** (välisriigis saadud tulu). Märkige ainult kasumlikud tehingud, sest krüptovara müügil või vahetamisel ei ole lubatud kahjumit arvesse võtta. Krüptovara ei ole väärtpaber ja seetõttu erineb krüptovara maksustamine väärtpaberite maksustamisest.

Kui olete teinud väga palju krüptovara tehinguid, siis võite need summeerida ja näidata tuludeklaratsioonis ühe reana. Oluline on aga silmas pidada, et summerida võib ainult kasumlikud tehinguid. Ka summeerimisel ei ole lubatud kahjumit arvesse võtta.

Kinnisvara müük

Kinnisvara müügil on kohustus **tabelis 6.3** deklareerida **üksnes kasu** kinnisasja müügist või vahetamisest. Tuludeklaratsiooni tabel 6.3 on Maa-ameti andmetel ka eeltäidetud. Palun veenduge, et eeltäidetud andmed on õiged, vajadusel täiendage andmeid ning märkige kindlasti soetamismaksumus ja müügiga seotud kulud.

Kinnisvara müügist saadud kahju arvesse võtta ei saa. Samas on võimalik tabelis 6.3 deklareerida ka kahjumiga tehingud, et Maksu- ja Tolliamet hiljem ühendust ei võtaks.

Kui tegemist on kinnisvaraga, mille müügile kohaldub maksuvabastus (näiteks elukoha müügi maksuvabastus), siis tehingut deklareerima ei pea.

Maksustatavast tulust lubatud maha arvamised

Kui olete aasta jooksul teeninud maksustatavat tulu, millel on tulumaks kinni peetud, siis on teil õigus teha tulust mahaarvamisi. Maksustatavast tulust on õigus maha arvata

- üldine maksuvaba tulu (summa sõltub aastatulu suurusest)
- täiendav maksuvaba tulu lapsevanemale (1848 eurot teise lapse kohta ja 3048 eurot alates kolmandast lapsest)
- eluasemelaenu intressid, koolituskulud ja annetused (kokku kuni 1200 euro ulatuses, sh eluasemelaenu intresse kuni 300 euro ulatuses) ning
- täiendava kogumispensioni sissemaksed (kuni 15% ulatuses maksustatavast tulust, kuid mitte rohkem kui 6000 eurot).

Eelmisel aastal tulumaksusoodustusega nimekirja kantud ühingule tehtud annetused on tuludeklaratsioonis **eeltäidetud tabelis 9.4.**

NB! Kui olete annetusi teinud tulumaksusoodustusega nimekirja kantud ühingule **telefoni teel**, siis need ei pruugi olla deklaratsioonis eeltäidetud. Sellised annetused märkige ise tuludeklaratsiooni **tabelisse 9.4**. Annetuse tegemist on Maksu- ja Tolliameti palvel võimalik hiljem tõendada telefoniarvetega ja/või kõnede eristusega. Telekommunikatsioonifirma iseteeninduskeskkonnast on võimalik välja võtta kõnede eristus, kus on näha telefoninumbrid, millel annetusi tegite ja selle põhjal leida tulumaksusoodustusega nimekirja kantud ühingu andmed (nimi, registrikood).

Veebruar 2023